

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkning om formål og bestemmelser:

I dokumentet er fredningens formål og bestemmelser fremhævet som hjælp til læseren. Fremhævningerne er vejledende. Fredningens formål og bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af af fredningens formål](#)

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Miljø- og Fødevareklagenævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET >

1. oktober 2021
Sagsnr.: 19/06121
Klagenr.:
TSR

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

STADFÆSTELSE af afslag på genoptagelse i sag om fredning af Præstesø, Laanshøj og del af Søndersø i Furesø Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 44, stk. 1, jf. § 40.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 12. juli 2019 om afslag på genoptagelse af behandling af sagen om fredning af Præstesø, Laanshøj og del af Søndersø i Furesø Kommune.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse med senere ændringer.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 30. juli 2019 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af advokat på vegne af ejeren af matr.nr. 13b, 13c og 13i Kirke Værløse By, Værløse, beliggende Kirke Værløsevej 105-109 Værløse, som helt eller delvist er omfattet af fredningen.

Klager har anført, at anmodning om genoptagelse er begrundet i, at der er begået sagsbehandlingsfejl af fredningsnævnets sekretariat, som har haft betydning for klagers muligheder for at varetage sin interesser som lods-ejer.

Klager har i øvrigt henvist til sit brev af 28. juni 2019 til fredningsnævnet.

Det fremgår heraf, at klager ønsker at fremkomme med sine synspunkter i anledning af afgørelsen om fredning, som er truffet den 25. april 2019 efter fremsendelse af et revideret fredningsforslag den 14. januar 2019.

Det fremgår, at klager, der deltog i det offentlige møde om fredningen den 9. november 2018, hverken fik tilsendt det reviderede fredningsforslag eller den endelige fredningsafgørelse, selvom mere end halvdelen af klagers ejendom er omfattet af fredningen. Klager modtog således først fredningsnævnets afgørelser af 25. april 2019 om fredning og erstatning den 4. juni 2019, efter at klagers advokat den 3. juni 2019 havde rykket Furesø Kommune for videresendelse af det reviderede fredningsforslag. Det er anført, at klager ved telefonisk henvendelse til fredningsnævnet fik at vide, at der var sket en fejl i fredningsnævnet ved den manglende orientering af klager, men klager blev ikke vejledt om, hvilke rettigheder han havde i den anledning.

Det fremgår derudover af klagers indlæg af 28. juni 2019, at klager har anmærkninger til fredningsnævnets afgørelser om fredning og erstatning.

Klager har i den forbindelse anført, at han har svært ved at acceptere endnu en fredning på hans ejendom i forhold til den tidligere fredning fra 2009. Klager ønsker en begrundelse for, at det er nødvendigt med endnu mere fredning af netop hans ejendom.

Klager har videre anført, at han ikke kan acceptere, at myndighederne skal bestemme, hvilke dyr eller dyreracer der må være på hans ejendom. Klager har i den forbindelse henvist til kommunens plejeplan fra 2015, hvor kommunen har oplyst, at det følger af fredningsbestemmelser [for fredningen fra 2009]⁴, at kommunen kan fastsætte bestemmelser i plejeplanen om dyrearter, racer og græsningstryk. Kommunen har i planen

⁴ Naturklagenævnets afgørelse af 6. maj 2009 om fredning af den nordøstlige del af Flyvestation Værløse og tilstødende arealer omkring Præstesø og Søndersø i Furesø Kommune.

valgt at fastsætte detaljerede bestemmelser for, hvilke dyr, der må gå i området af hensyn til naturplejen.

Det bekymrer desuden klager, at fredningen fremhæver, at der ikke må bygges i det fredede område. Klager har fremhævet, at der i forvejen ikke må bygges på hans ejendom i det område, der er omfattet af fredningen. Klager har i den forbindelse bemærket, at fredningssagen kun er blevet aktuel, fordi kommunen selv har givet tilladelse til for meget byggeri på flyvestationens areal, hvorefter det er aftalt, at der bliver fredet et areal et andet sted, hvilket så er gået ud over klagers ejendom.

Klager har herudover bemærket, at der ved gennemførelsen af den tidligere fredning i 2009 blev udtaget en mulighed for, at der kan etableres en sti henover klagers ejendom. I det foreliggende forslag til fredning fremgår det af fredningsbestemmelsernes § 3, stk. 4, at ændring af eksisterende stier og anlæg af nye stier kan fastlægges i en plejeplan, hvilket klager ikke kan acceptere, da han derved bliver stillet meget ringere end ved den oprindelige fredning.

Det er desuden klagers opfattelse, at den tilkendte erstatning er for lav og ikke står mål med, at ca. 60 % af klagers ejendom er berørt af fredningen. Klager har herved bemærket, at det ikke er rimeligt at taksere forbuddet i fredningen mod gødskning, sprøjtning og kalkning og udsigtshæmmende beplantning til 40.000 kr. pr. ha. Beløbet, som er fastsat af fredningsnævnet ligger 1/3 under de 60.000 kr. pr. ha, som sagsrejserne har budgetteret med ved fredningsforslagets fremsættelse.

Klager finder, at taksterne bør være de samme som den, der er anvendt af Fredningsnævnet for Nordsjælland i sagen om fredningen af Keldsøområdet.⁵

Klager har desuden, med henvisning til et hørings svar fra Miljøstyrelsen af 19. juni 2018, anført, at jordprisen i området ligger på mellem 130.000 og 180.000 kr. pr. ha. Klager har derfor opfordret fredningsnævnet til at dokumentere, at jordpriserne i området er over 100.000 kr. lavere end dette niveau.

2. Sagens oplysninger

2.1 Den påklagede afgørelse

Fredningsnævnet for København har den 12. juli 2019 truffet afgørelse om at meddele afslag på klagers anmodning om genoptagelse af fredningsnævnets behandling af sagen om fredning af Præstsø, Laanshøj, og en del af Søndersø i Furesø Kommune.⁶

⁵ FN-NSJ-045-2016. Afgørelsen er påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

⁶ FN-KBH-49-2018.

Det fremgår af afgørelsen, at klagers advokat i brev af 28. juni 2019 har fremsat bemærkninger til afgørelsen om fredning, og at fredningsnævnet opfatter bemærkningerne som en anmodning om genoptagelse af fredningssagen.

Det fremgår af afgørelsen, at fredningsnævnet offentliggjorde fredningsforslaget fra Danmarks Naturfredningsforening og Furesø Kommune den 9. oktober 2018.

I brev af 5. november 2018 redegjorde klager for sin opfattelse af fredningsforslaget. Klager fremkom endvidere på det offentlige møde den 9. november 2018 med sine bemærkninger til fredningsforslaget, herunder udtrykte han ønske om, at plejeplanens bestemmelser vedrørende hans arealer blev formuleret lettere tilgængeligt, bl.a. med en samling af bestemmelserne vedrørende hans ejendom på ét samlet sted i planen. Fredningsnævnets formand opfordrede på mødet sagsrejsere til at overveje forslaget positivt. Sagsrejsere tilkendegav på mødet, at de ville udarbejde et revideret fredningsforslag, hvor de fremkomne bemærkninger ville blive indarbejdet, i det omfang fredningsrejsere kunne tilslutte sig disse. Det blev på mødet tilkendegivet, at et revideret forslag forventedes at foreligge inden for tre måneder, hvorefter dette forslag ville blive sendt i høring.

Fredningsnævnet modtog den 14. januar 2019 et revideret fredningsforslag fra sagsrejsere, som den 7. februar 2019 blev sendt i høring. I det reviderede forslag var indsigelserne fra klager vedrørende plejeplan ikke fuldt ud imødekommet. Ved en fejl modtog klager ikke høringsbrevet.

Fredningsnævnet traf den 25. april 2019 afgørelse om at gennemføre en fredning af Præstesø, Laanshøj og del af Søndersø. Det reviderede fredningsforslag blev herved taget til følge med visse ændringer, herunder blev de indsigelser angående plejeplan, som klager var fremkommet med fuldt ud taget til følge og indarbejdet i fredningsbestemmelsernes § 8, stk. 3.

Fredningsnævnets afgørelse om fredning og en separat afgørelse om tilkendelse af erstatning i anledning af fredningen blev offentlig bekendtgjort den 1. maj 2019. Ved en fejl modtog klager først afgørelserne om fredning og erstatning pr. mail den 4. juni 2019.

Fredningsnævnets afgørelse om fredning og en separat afgørelse om tilkendelse af erstatning i anledning af fredningen blev offentlig bekendtgjort den 1. maj 2019. Ved en fejl modtog klager først afgørelserne om fredning og erstatning pr. mail den 4. juni 2019.

Fredningsnævnet har begrundet afslaget på genoptagelse med, at oplysningen om sagsbehandlingsfejl hos fredningsnævnet er et retligt forhold, der kan begrunde genoptagelse. Fredningsnævnet finder imidlertid, at

forholdet ikke er konkret væsentligt, da den yderligere høringsrunde alene angik det reviderede fredningsforslags imødekomme af lodsejernes indsigelser, og da de af klager fremsatte indsigelser vedrørende plejeplan fuldt ud blev imødekommet i den endelige fredningsafgørelse, selv om han som følge af den manglende høring ikke havde haft mulighed for at gentage indsigelserne. Fredningsnævnet har anført, at der ikke er fremkommet oplysninger i øvrigt, som kan begrunde en genoptagelse.

Af Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 25. april 2019 om erstatning i anledning af fredning af Præstesø, Laanshøj og del af Søndersø fremgår det, at sagsrejserne ved fremsættelse af fredningsforslaget har budgetteret med en erstatning på 60.000 kr. pr. ha for fredning af landbrugsjord med forbud mod udsigtshæmmende afgrøder og forbud mod gødskning, sprøjtning og kalkning.

Det fremgår af erstatningsafgørelsen, at Miljøstyrelsen i et høringssvar af 19. juni 2018 til budgetoverslaget har anført, at der bør tages udgangspunkt i en takst på 40.000 kr. for så vidt angår arealer, der ikke må gødes, sprøjtes eller kalkes. Styrelsen har henvist til det erstatningsniveau, der i fredningserstatningsafgørelsen fra 2009 blev fastsat for den del af fredningsområdet, der på daværende tidspunkt blev fredet. Miljøstyrelsen har endvidere oplyst, at priserne på landbrugsjord er faldet siden 2009 og illustreret dette ved en graf.

Det fremgår endvidere af erstatningsafgørelsen, at Furesø Kommune i brev af 2. april 2019 til fredningsnævnet har oplyst om fordelingen af den budgetterede fredningserstatning på de 3 private lodsejere i fredningen, og herunder at klagers erstatning for forbud mod udsigtshæmmende afgrøder og forbud mod gødskning, sprøjtning og kalkning på 0,47 ha skulle udløse en erstatning på 28.200 kr., svarende til 60.000 kr. pr. ha.

Ifølge erstatningsafgørelsens afsnit 3 ”Høringssvar” er ingen lodsejer kommet med bemærkninger til de foreslåede erstatningsniveauer.

Fredningsnævnet har i erstatningsafgørelsen tiltrådt sagsrejsernes indstilling med den ændring, at erstatningen for arealer, der ikke må gødes, sprøjtes eller kalkes, fastsættes til 40.000 kr. pr. ha, i overensstemmelse med det erstatningsniveau, der blev fastlagt i samme område ved Naturklagenævnets afgørelse om erstatning af 6. maj 2009 (NKN-111-00039).

Fredningsnævnet fastsatte på den baggrund tilkendt erstatning til klager på 18.800 kr.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker indledningsvist, at Fredningsnævnet for Københavns afgørelser om fredning af Præstesø, Laanshøj, og en del af Søndersø og tilkendelse af erstatning i anledning af fredningen

ikke er påklaget, men at afgørelserne indeholdt vejledning om klage og fristen herfor.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal derfor kun tage stilling til, om fredningsnævnet havde pligt til at genoptage behandlingen af fredningssagen.

En myndighed er forpligtet til at genoptage behandlingen af en sag, hvis der i forbindelse med anmodningen om genoptagelse fremkommer nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen havde fået et andet udfald, hvis oplysningerne havde foreligget i forbindelse med den tidligere behandling af sagen.

En myndighed kan også have pligt til at genoptage behandlingen af en sag, hvis der ved den tidligere sagsbehandling er begået væsentlige fejl.

Vedr. spørgsmålet om manglende høring i forhold til det reviderede fredningsforslag lægger Miljø- og Fødevarerklagenævnet til grund, at det reviderede forslag alene søgte at imødekomme lodsejernes indsigelser til fredningssagen. Fredningsnævnet imødekom i afgørelsen om fredning fuldt ud klagers indsigelser vedrørende plejeplanen. Nævnet finder på den baggrund, at den manglende fremsendelse af det reviderede fredningsforslag til klager ikke har haft betydning for klagers mulighed for at påvirke beslutningsprocessen ved fremsættelse af yderligere bemærkninger til forslaget. Den begåede fejl fra fredningsnævnet kan på den baggrund ikke føre til, at fredningsnævnet skal genoptage behandlingen af fredningssagen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at de af fredningsnævnet begåede fejl i øvrigt, ikke på afgørende måde har forhindret klager i at varetage sine interesser ved fredningsnævnets behandling af sagen, eller at fredningsnævnet med sikkerhed ville have truffet en afgørelse med et andet indhold.

I relation til erstatningen bemærkes det, at Miljøstyrelsens standpunkt om at nedsætte erstatningsbeløbet pr. ha for arealer, der ikke må gødes, sprøjtes eller kalkes har været kendt af klager siden fredningssagens rejsning. Fredningsnævnet har ikke begået fejl ved at følge Miljøstyrelsens vurdering og tilkende en lavere erstatning end den, der fulgte af budgetoverslaget.

Hertil kommer, at klagers modstand og argumenter mod fredningen, som tilkendegivet ved klagers brev af 5. november 2018 og de fremsatte synspunkter på det offentlige møde den 9. november 2018, efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse har været kendt af fredningsnævnet og er indgået i fredningsnævnets vurdering af sagen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet konstaterer endelig, at der ikke i fredningsbestemmelsernes § 8 om naturpleje er en tilsvarende bestemmelse

som i den tidligere gældende fredning fra 2009 om regulering af afgræsning og græsningstryk. Det fremgår i øvrigt af plejebekendtgørelsens § 1, stk. 5, at såfremt der ikke kan opnås enighed om varslede plejeforanstaltninger, foranlediger kommunalbestyrelsen foranstaltningerne forelagt for fredningsnævnet, som træffer afgørelse om gennemførelse af plejeforanstaltningerne.⁷

Miljø- og Fødevareklagenævnet konstaterer videre, at ifølge fredningsbestemmelsernes § 7 om offentlighedens adgang, at offentligheden dog ikke har adgang til de dele af matr.nr. 13b, 13c og 13i Kr. Værløse By, der er hegnede af hensyn til græssende dyr. Det er heller ikke forudsat i fredningen eller angivet på fredningskortet, at der skal etableres stiforløb over klagers ejendom, hvilket i givet fald ville skuldet erstattes.

Der er således ikke med klagen fremkommet argumenter, som giver grundlag for at ændre fredningsnævnets afgørelse om ikke at genoptage behandlingen af fredningssagen.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 12. juli 2019 om afslag på genoptagelse af behandling af sagen om fredning af Præstesø, Laanshøj og del af Søndersø i Furesø Kommune.

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Fredningsnævnet for København (FN-KBH-49-2018) samt for klageren og dennes repræsentant (j.nr.: 1420743) via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Miljø- og Fødevareklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Thomas Steensen
Stedfortrædende formand

⁷ Bekendtgørelse nr. 924 af 27. juni 2016 om pleje af fredede arealer og tilsyn.

FREDNINGSNÆVNET >

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Lyngby
Lyngby Hovedgade 96
2800 Kgs. Lyngby
Tlf. 99 68 48 00

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-49-2018
Den 25. april 2019

Afgørelse om fredning af Præstesø, Laanshøj og del af Søndersø

Indholdsfortegnelse

Indhold

1. Formål og baggrunden.....	3
2. Fredningens afgrænsning	4
3. Beskrivelse af fredningsområdet	4
4. Fredningens budget	4
5. Internationale naturbeskyttelsesområder	7
6. Frednings- og planlægningsmæssige forhold	8
7. Sagens behandling ved Fredningsnævnet.	8
8. Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse.....	11
9. Fredningsbestemmelser	12
10. Erstatning.....	14
11. Klagevejledning.....	14
12. Ejerfortegnelse.....	14

1. Formål og baggrunden

I henhold til det endelige fredningsforslag har fredningen følgende formål og baggrund:

Formålet med denne fredning er at sikre udviklingen og forvaltningen af områdets natur og biodiversitet, at sikre en økologisk forbindelseslinje og at fremtidssikre et bynært rekreativt naturområde mod udbygning. Fredningen vil også sikre en varig naturbeskyttelse ved eventuelt salg af statens arealer.

Fredningsarealet udgør 140,47 ha.

66 ha af området er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 6. maj 2009 om fredning af den nordøstlige del af Flyvestation Værløse og tilstødende arealer omkring Præstesø og Søndersø i Furesø Kommune. Af fredningskendelsen fremgår, at det er fredningens formål at bevare og forbedre leve-mulighederne for plante og dyreliv, at sikre områdets landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og geologiske kvaliteter, at sikre og forbedre offentlighedens adgang og at sikre og udvikle områdets rekreative kvaliteter.

Området er omfattet af en plejeplan, udarbejdet i 2010 og revideret i 2015. Den reviderede plan er gældende til 2025.

Med dette fredningsforslag revideres og udvides den eksisterende fredning med ca. 75 ha. De nye områder omfatter primært beskyttede naturområder som overdrev, sø, eng, mose, samt skovarealer, og indeholder levesteder for sjældne arter som markfirben, rørhøg, dværgblåfugl og violetrandet ildfugl.

Det foreslåede område ligger i direkte forbindelse med den store slette og de øvrige naturområder på Flyvestation Værløse. En fredning vil således være med til at sikre den fortsatte sammenhæng for naturen i området.

Den udvidede fredning omfatter en større del af Søndersø inkl. de uforstyrrede sump- og skovområder langs søens sydlige bred, nord for Søndersø Vandværk. Området er vigtigt som yngle- og rasteområde for en række fuglearter, herunder rørhøg og rørdrum, der fast yngler i området. Ufremkommeligheden og søens tidligere status som drikkevandsreservoir har medvirket til, at området i mange år har været friholdt for færdsel, og det er således et unikt, uforstyrret naturområde, som med fredningen kan sikres fremadrettet.

Søndersø er ejet af Furesø Kommune, og kommunen har vedtaget et regelsæt, som fastlægger anvendelsen af søen. Søen er inddelt i to zoner – en aktiv zone i søens østlige del, hvor det er tilladt at fiske fra båd, at svømme og færdes hele året, samt en stillezone i søens vestlige del, hvor den eneste tilladte aktivitet er fiskeri fra båd, der kun må foregå en del af året af hensyn til fuglelivet. Det er ikke tilladt at ro i kano eller kajak på søen. Den nye fredningsgrænse er lagt, således at hele stillezonen er omfattet af fredningen, og fredningen vil derfor medvirke til at sikre en fortsat uforstyrret søflade til gavn for de mange arter af fugle, som raster, yngler og søger føde i og ved søen.

En del af fredningsområdet ligger inden for Lokalplan 122 for Laanshøj, og omfatter dele af lokalplanområdets friarealer, som ikke berøres af den igangværende byudvikling. Fredningen vil således være med til at sikre, at friarealerne rundt om de planlagte bebyggelser vil fortsætte med at være grønne, åbne for rekreativ benyttelse og egnede som levesteder for dyr og planter. Det er således også intentionen med fredningen at forhindre yderligere boligbyggeri i området.

Skræntarealerne imellem Laanshøj og flyvestationens slette er udlagt som levested for markfirben. Skrænterne er ejet af Naturstyrelsen, som plejer området med afgræsning. Udvidelsen af fredningen med arealerne syd for Laanshøj medvirker til at sikre levesteder for markfirben og danne grundlag for at udvikle og forbedre sammenhængen med andre kendte levesteder for arten i området.

Den udvidede fredning har således samme formål som den eksisterende, dvs. at bevare og forbedre levestederne for plante- og dyreliv, at sikre områdets landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og geologiske kvaliteter, at sikre og forbedre offentlighedens adgang og at sikre og udvikle områdets rekreative kvaliteter.

2. Fredningens afgræsning

Fredningsområdet, hvis afgræsning fremgår af kortbilag 1, omfatter fire særskilte områder, som hver udgør et landskabeligt, sammenhængende hele, og som er afgrænset af stier, veje eller dyrehegn.

1. Præstesø med omliggende eng- og overdrevsarealer
2. Søndersø med bredarealer og skovbræmme
3. Græsningsarealer syd for Præstesø og Søndersø med Hjortøgaard.
4. Skrænt- og naturarealer ved Laanshøj

3. Beskrivelse af fredningsområdet

Fredningsforslaget indeholder følgende beskrivelse af fredningsområdet samt dets flora og fauna:

1. Præstesø med omliggende eng- og overdrevsarealer

Præstesø er et tidligere afvandet sø/moseområde, der ved naturgenopretning har fået hævet vandstanden og nu fremstår som en lavvandet sø. Området indeholder lavtliggende mose- og engarealer, pilekrat og tørvegrave. Mod vest hæver terrænet sig, og her ligger en tidligere råstofgrav, der nu er beskyttet som overdrev. Arealerne omkring Præstesø henligger som afgræssede, lysåbne arealer. Der findes artsrige kær, mere kulturprægede enge og tørre overdrev. Der er en varieret flora med flere ualmindelige arter.

2. Søndersø med bredarealer og skovbræmme

Søndersø er en relativt lavvandet sø, der indtil for få år siden var forbeholdt indvinding af overfladevand, og derfor underlagt restriktioner for brugen af søen. Bredarealerne består af rørsump, sumpskov med el og ask, pilekrat og relativt stejle skrænter både mod nord og mod syd. Ved den sydlige bred dækker et sumpskovsområde med holme af løvbevoksede øer et område på 10-12 ha. Området har ikke været offentligt tilgængeligt i mange år og er et unikt, uforstyrret naturområde.

Langs Søndersøs nordvestlige bred har der tidligere været en række fine løv-enge med mange ualmindelige arter som liden frøstjerne, foldfrø og skovkløver.

3. Græsningsarealer syd for Præstesø og Søndersø med Hjortøgaard

Området er en mosaik af mindre mosearealer, småvandhuller, overdrevarsarealer i varierende grader af tilgroning og skovlignende bevoksninger. Området bærer præg af de militære aktiviteter gennem tiden med flere skrænt- og voldanlæg, bygningsværker og felthangarer. I områdets nordvestlige ende ligger en bronzealderhøj, Eningshøj, som har været delvist ødelagt, men er blevet restaureret. Området afgræsses med får og kreaturer. Der har tidligere været store bestande af bjørneklo, som nu er under kontrol.

Området har navn efter gården Hjortøgaard, som lå centralt i området. Gården blev opført i midten af 1800-tallet, og var barndomshjem for forfatteren Knud Hjortø. Stuehuset brændte i 2011, og de resterende længer blev revet ned efterfølgende. I dag har foreningen, Hjortøgaard Naturstøttepunkt, til huse i området, hvor de afholder aktiviteter og arrangementer med naturformidling som omdrejningspunkt.

4. Skrænt- og naturarealer ved Laanshøj

Området syd for bebyggelsen Laanshøj består af et skræntanlæg med felthangarer som dybe indhak, der har været brugt som flyverskjul. Skrænten er sydvendt, hvilket giver gode levebetingelser for arter, som er knyttet til tørre, sandede overdrev, f.eks. markfirben. Længere mod øst består området af en blanding af moser, vandhuller og træ- og buskbevoksede overdrevarsarealer.

En del af området er byzoneareal omfattet af Lokalplan 122 for Laanshøj og er udlagt som grønne friarealer. Den resterende del af område 4 er omfattet af Landsplandirektiv om afgrænsning og ramme for anvendelse af den grønne kile gennem Flyvestation Værløse. Området bør sikres som spredningskorridor for markfirben, da der er et stort potentiale for at udvide arealet af overdrev.

Planter og dyr

Den store variation i levesteder giver livsgrundlag for mange almindelige og en del ualmindelige arter af både planter og dyr.

Planter

På de fugtige enge rundt om Præstesø vokser blågrå siv, kær-fnokurt og elfenben-padderok. I grøften mellem Præstesø og Søndersø vokser en bestand af den kødædende blærerod. På engene langs med Søndersø vokser hjertegræs, vild hør, kornet stenbræk og hirsestar.

Krybdyr og padder

Markfirben (bilag IV-art) har et veletableret levested langs de tørre skrænter ved fredningsområdets nordvestlige kant mod Kr. Værløse erhvervsområde. Her findes en gammel, retableret grusgrav med overdrevsflora og mange gemmesteder. Der er også observeret markfirben på skrænten syd for Laanshøj, men det er usikkert om der stadig findes en bestand her. Skov-firben findes også flere steder inden for fredningen, ligesom snog og stålorm er observeret, primært langs med Søndersø. Stor vandsalamander (bilag IV-art) er observeret i vandhullet ved Hjortøgaard, og flere arter af frøer, bl.a. spidssnudet frø (bilag IV-art) yngler i den gamle pumpesø mellem Søndersø og Præstesø.

Insekter

Sommerfuglearterne dværg-blåfugl, violetrandet ildfugl, lille ildfugl, det hvide W, og en række mere almindelige dagsommerfuglearter lever indenfor området.

Pattedyr

Der er mindst én grævlingefamilie i området mellem Søndersø og Hjortøgaard, hvor skrænterne, de gamle løbegrave og feltskjul giver mange muligheder for at grave gange og huler. Her findes også flagermus (bilag IV), ræve, harer, husmår og rådyr.

Fugle

Der er registreret mere end 200 arter af fugle i området omkring Præstesø og Søndersø igennem de sidste 30 år. Flere ualmindelige, rødlistede fugle yngler i området, f.eks. rørdrum og rørhøg. Herudover yngler lille flagspætte og sorthalset lappedykker.

Området er et yndet stop for trækfugle, hvor trækkende flokke af gæs, rovfugle, traner og duer kan observeres forår og efterår. Der er observeret 18 forskellige arter af rovfugle i området, inkl. havørn og vandrefalk.

I området yngler også grågås, gråstrubet lappedykker, toppet lappedykker, krikand, taffeland, troldand, vibe, vandrikse, gøg, skovhornugle, natugle, nattergal, sjagger og skægmejse.

Området fungerer som overnatningsplads for kragefugle med årlige tællinger på 10-15.000 fugle. Også stære samles i store flokke under forårstrækket.

Offentlighedens adgang

Der er offentlig adgang til størstedelen af området med mange stier i varierende beskaffenhed. Der er stiforbindelse til boligområderne både nord for Søndersø og til Laanshøj. Langs med og rundt om Søndersø er anlagt brede grusstier, hvor det er muligt for alle at færdes hele året. Der findes en del naturstier, som vedligeholdes med et par årlige slåninger, og endelig er der et utal af trampespor, som kun vedligeholdes ved den færdsel, som foregår.

Enkelte af græsningsfoldene samt de privatejede områder er lukket for adgang, men i de fleste folde er opsat låger eller stenter.

Der findes to fugletårne inden for området, ét ved Præstesø og ét ved Søndersø.

Naturpleje

En stor del af det fredede område bliver plejet med græssende får og kreaturer. Kæmpe-bjørneklo var tidligere et stort problem i området, men med god hjælp fra de græssende dyr er der ved at være kontrol over bestandene.

Vest for Søndersø går en lille flok Ungarske Grå Okser hele året, som med deres store horn giver forestillinger om de dyr, som færdedes i området efter sidste istid, som formede landskabet til det, vi ser i dag.

To frivillige naturplejeforeninger – Koklapperne og Laanshøj Naturplejeforening – står for naturpleje med græssende dyr i to områder af fredningen. Derudover står et frivilligt høslætlaug for at slå de fine enge inden for vandværkets okkerbassinområde. Nogle år er høslættet afholdt som et gratis kursus i leslåning med støtte fra Furesø Kommune. Et frivilligt naturplejeinitiativ arbejder på med høslæt at genskabe et område ved Søndersøs nordvestlige bred som løv-eng.

Furesø Kommunes eget dyrehold med får og kreaturer har til huse i området omkring Hjortøgaard og Præstesø.

4. Fredningens budget

Arealer, der indgår i fredningen, ejes af Furesø Kommune med 75,17 ha og af HOFOR med 4,90 ha, som hører under Søndersø Vandværk. 8,72 ha er ejet af Naturstyrelsen, og 51,68 ha er i privat eje. Heraf er 44,93 ha ejet af Calum A/S, der står for byudviklingen i Laanshøj-bebyggelsen. Det resterende område er ejet af en privat lodsejer og en grundejerforening.

Der bliver i forbindelse med fredningens gennemførelse ikke behov for køb eller ekspropriation af arealer.

Ved fredningsrejsningen har Danmarks Naturfredningsforening og Furesø Kommune anført, at fredningen kan gennemføres inden for følgende budget:

Areal	Regulering	Erstatning	Bemærkninger	I alt kr.
1 lodsejer med mindre end 1 ha		3.600 kr./lodsejer		3.600
0,47 ha	Landbrugsjord med forbud mod udsigtshæmmende afgrøder og forbud mod gødskning, sprøjtning og kalkning	60.000 kr./ha		28.200
4,31 ha areal i byzone		3.600 kr./ha	Lokalplanlagt som rekreativt område	15.516
6,43 ha areal i landzone		3.600 kr./ha	Lokalplanlagt som natur- og rekreativt område	23.148
860 m eksisterende sti		15 kr./meter		12.900
I alt				83.364

Miljøstyrelsen har tilsluttet sig budgettet med den bemærkning, at landbrugsjord med forbud mod udsigtshæmmende afgrøder og forbud mod gødskning, sprøjtning og kalkning bør ansættes til 40.000 kr./ha.

5. Internationale naturbeskyttelsesområder og miljøvurdering

Der befinder sig ikke internationale naturbeskyttelsesområder inden for fredningsområdet eller i relevant afstand fra fredningsområdet. Det er derfor fredningsnævnets vurdering, at fredningsforslaget ikke rejser spørgsmål om konsekvenser for yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller for de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven. Der er derfor ikke indhentet habitatkonsekvensvurdering.

Der henvises i øvrigt til fredningsnævnets screeningsafgørelse af 19. november 2018 i den foreliggende sag, hvorved fredningsnævnet har vurderet, at fredningsforslaget ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt, og der er derfor ikke pligt til at udarbejde en miljøvurdering.

6. Frednings- og planlægningsmæssige forhold

Fredningsområdet ligger i det væsentlige i landzonen. En mindre del af delområde 4 ligger i kanten af en byzone.

Danmarks Naturfredningsforening og Furesø Kommune har i fredningsforslaget anført følgende om frednings- og planlægningsmæssige forhold:

66 ha af området er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 6. maj 2009 om fredning af den nordøstlige del af Flyvestation Værløse og tilstødende arealer omkring Præstesø og Søndersø i Furesø Kommune. Af fredningskendelsen fremgår, at det er fredningens formål at bevare og forbedre leve-mulighederne for plante og dyreliv, at sikre områdets landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og geologiske kvaliteter, at sikre og forbedre offentlighedens adgang og at sikre og udvikle områdets rekreative kvaliteter.

Fredningsområdet er omfattet af kilebestemmelser, enten for indre grøn kile eller ydre grøn kile, undtagen en lille del omkring Laanshøj, der ligger i byzone.

Området syd for Laanshøj er tillige omfattet af Landsplandirektiv om afgrænsning og ramme for anvendelse af den grønne kile gennem Flyvestation Værløse, som indeholder en række bestemmelser, f.eks. om hvilke typer af aktiviteter, der kan tillades.

Det samme område var omfattet af Fredningsnævnet for Københavns kendelse af 12. september 2008 om fredning af Flyvestation Værløse. Naturklagenævnet ophævede afgørelsen den 23. juni 2009 med henvisning til, at området var tilstrækkeligt beskyttet gennem landsplandirektivet og de almindelige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven.

I Kommuneplan 2017 for Furesø Kommune er størstedelen af det fredede område udlagt til værdifuldt landskab, heraf er en del af området også udpeget som større sammenhængende landskab i forlængelse af sletten og moserne på flyvestationen. KP 17 udpeger også et naturnetværk, som omfatter størstedelen af fredningsområdet, og udgøres af områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser og økologiske forbindelser. Dele af fredningsområdet er udpeget som kulturarvsarealer, og områder med kulturhistoriske værdier.

Tre lokalplaner omfatter arealer indenfor det foreslåede område, Lokalplan 131 for Søndersø Vandværk, lokalplan 112 for et eksisterende boligområde ved Laanshøj og lokalplan 122 for et nyt boligområde ved Laanshøj.

7. Sagens behandling ved Fredningsnævnet.

Modtagelse og offentliggørelse

Fredningssagen er rejst af Danmarks Naturfredningsforening og Furesø Kommune ved fredningsforslag modtaget af Fredningsnævnet den 6. juli 2018.

Fredningsforslaget er offentliggjort den 9. oktober 2018.

Offentligt møde

Der blev holdt offentligt møde den 9. november 2018. Med udgangspunkt i Naturstøttepunkt Hjortøgaard ledte fredningsrejserne en besigtigelse af de arealer, der var foreslået omfattet af fredningen.

Efter besigtigelsen afholdtes møde i sognehuset i Kirke Værløse. På mødet redegjorde fredningsrejserne for fredningsforslagets indhold.

HOFOR havde forud for mødet redegjort for selskabets opfattelse i skrivelse af 31. oktober 2018. HOFORs repræsentant oplyste om selskabets bemærkninger på mødet. Fredningsnævnets formand bemærkede, at fredningsbestemmelserne bør udformes på en måde, der forebygger, at fredningen bliver en dispensationsgenerator for så vidt angår projekter vedrørende vandindvinding. Formanden bad fredningsrejserne overveje, om man i fredningsbestemmelserne kunne indføje de vilkår, som man normalt ville knytte til en dispensation til eksempelvis en ny råvandsstation.

Naturstyrelsen Østsjælland og Calum A/S fremkom med bemærkninger til fredningsforslaget. Bemærkningerne er efterfølgende fremsendt skriftligt til fredningsnævnet ved skrivelser af henholdsvis 13. og 14. november 2018.

Lodsejer Thomas M. Skov havde forud for mødet redegjort for sin opfattelse i skrivelse af 5. november 2018. Lodsejer oplyste om sine bemærkninger på mødet, herunder udtrykte han ønske om, at plejeplanens bestemmelser vedrørende hans arealer blev formuleret lettere tilgængeligt, herunder med en samling af bestemmelserne vedrørende hans ejendom på ét samlet sted i planen. Fredningsnævnets formand opfordrede fredningsrejser til at overveje forslaget positivt.

Repræsentanten for Friluftsrådet udtrykte betænkelighed ved den begrænsning af rekreativ udnyttelse, som fredningsforslaget indebærer. Repræsentanten fremhævede begrænsningen i adgangen til at besejle Præstesø. Repræsentanten gav endvidere udtryk for, at der burde være friere adgang til etablering af sheltere.

Værløse Naturgruppe udtalte sig i det væsentlige til støtte for fredningsforslaget.

På opfordring fra formanden for Fredningsnævnet for København tilkendegav fredningsrejserne, at de vil udarbejde et revideret fredningsforslag, hvor de fremkomne bemærkninger vil blive indarbejdet, i det omfang fredningsrejserne kan tilslutte sig disse.

Revideret fredningsforslag

Den 14. januar 2019 har fredningsnævnet modtaget revideret forslag til fredning. Forslaget har været sendt i høring til de høringsberettigede.

Høringssvar

Naturstyrelsen har i høringssvar af 13. november anført blandt andet følgende:

”Det af Naturstyrelsen ejede areal har tidligere været omfattet af en fredningsafgørelse fra 12. september 2008. Denne afgørelse blev påklaget og senere ophævet med Naturklagenævnets afgørelse af 23. juni 2009, da et flertal i nævnet fandt, ”at landsplandirektivet og de almindelige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven i tilstrækkelig grad sikrer områdets naturmæssige, landskabelige og rekreative værdier” (j.nr. NKN-111-00047).

I den afgørelse udtaler Naturklagenævnet; ”Det er en forudsætning for anvendelse af fredningsinstituttet, som er et særegent reguleringsmiddel efter naturbeskyttelsesloven, at behovet for beskyttelse ikke på betryggende måde kan opfyldes gennem den generelle naturbeskyttelses- og arealanvendelseslovgivning.”

Det er Naturstyrelsens opfattelse på baggrund af den ophævede fredningssag, at der skal være nye, væsentlige argumenter for at påbegynde en ny fredningssag vedrørende de arealer, som var omfattet af den omgjorte fredning.

Naturstyrelsen vurderer på baggrund af forslag til fredningsbestemmelser, at de formål der er nævnt under § 1 fredningens formål varetages ved Miljø- og Fødevarerministeriets ejerskab samt med bestemmelserne i landsplandirektivet for området. De øvrige forslag til fredningsbestemmelser vurderes omfattet af de almindelige bestemmelser for adgang, naturbeskyttelse m.m. på Naturstyrelsens areal.

På den baggrund vil Naturstyrelsen tillade sig at udtrykke en forundring over behovet for at frede Naturstyrelsens areal, da der efter Naturstyrelsens opfattelse ikke er fremkommet nye beskyttelsesbehov, siden Naturklagenævnet ophævede fredningen af Naturstyrelsens areal i 2009.

Det bemærkes til slut, at uanset udfaldet af fredningssagen, så vil Naturstyrelsen fortsat arbejde for at bevare og forbedre områdets naturværdier og for at sikre og forbedre områdets rekreative kvaliteter. Naturstyrelsen indgår fortsat gerne i en dialog med de øvrige parter f.eks. om sikring af en økologisk korridor for markfirben på tværs af ejergrænser.”

Calum A/S har i høringsvar af 14. november anført blandt andet følgende:

”Vi har for nyligt erhvervet den resterende del af Laanshøj-området fra Realdania med henblik på at udnytte de byggemuligheder, der er givet i lokalplan nr. 122. Vi noterer os derfor med tilfredshed de foreslåede fredningsbestemmelser § 4, hvoraf det fremgår, at fredningen ikke er til hinder for lokalplanens realisering.

Da fredningen imidlertid tænkes at gå helt tæt på lokalplanens byggefelter bør punktet dog præciseres derhen, at fredningen f.eks. heller ikke er til hinder for, at der f.eks. etableres LAR-anlæg også selv om udstrækningen af dette måtte gå ud over de ”stramme” byggefelter og strække sig ud på det areal, der påtænkes fredet. Jeg forstod i løbet af mødet den 9. november 2018, at noget lignende også var etableret i den vestlige del af området. Præciseringen bør foretages i forhold til fredningsforslagets § 3 stk. 1 nr. 2.”

HOFOR A/S har i høringsvar af 20. februar 2019 anført blandt andet følgende:

”Fredningsforslaget bør derfor indeholde en yderligere præcisering af, at HOFOR kan udføre ledningsarbejder på eksisterende ledningsanlæg (eksempelvis langs vestsiden af Søndersø) samt andre over- og underjordiske tekniske anlæg (slambassiner, brønde, ventiler, bygværker, boringer, pejleboringer, adgangveje mv.). Det bør klart fremgå af fredningsforslaget, at HOFOR er berettiget til at opføre eksempelvis mindre pumpehuse over terræn pga. vandindvindingsinteresser. Fredningsforslaget må ikke være en hindring for, at sådanne renoveringsarbejder udføres selv om det er en ændring af hidtidige forhold. HOFOR skal i den forbindelse bemærke, at vedligeholdelses- og renoveringsopgaver sker med intervaller på ca. 10 og 30 år.

Fredningsforslaget § 5 bør indeholde en klar henvisning til HOFORs rettigheder i hele fredningsområdet og ikke kun i relation til lokalplan 131, således at HOFOR kan fortsætte almindelig drift, slå græs, vedligeholde slambassiner, etablere nye ledninger mv. §5 angiver at HOFOR kan fortsætte eksisterende drift – det bør indskrives i paragraffen at HOFOR også skal kunne drive anlæggene i henhold til eventuelle kommende ændrede krav og driftsformer.

I fredningsforslagets § 5, stk. 3 fremgår det: ” Ved opførelsen af de til driften nødvendige tekniske installationer skal der benyttes materialer, der falder naturligt ind i omgivelserne.” Denne bestemmelse

bør udgå eller omformuleres således, at der skrives at det er farvevalg på installationer, som skal kunne falde naturligt ind i omgivelserne.

Det skal understreges at HOFOR som en del af driften af vandværket udleder vand til Søndersø og Tibberup Å, jf. gældende udledningstilladelse af 17. februar 2017. I forbindelse med bl.a. indkøring af det nye vandværk samt fremtidig drift af vandværket, herunder også ved akuthændelser, vil der ligeledes være behov for udledning af vand til Søndersø.

HOFOR skal derfor kunne drive og fremtidssikre udledningen fra vandværket. Det bør derfor tydeligt fremgå af fredningsforslaget, at HOFOR er berettiget til fortsat at udlede vand til Søndersø og Tibberup Å samt at denne udledning er en del af opretholdelsen af vandindvindingen i området. Eventuel ændring af vandstanden i søen samt tilstødende åer og dermed evt. oversvømmelse af bredområder som følge af vandindvindings-aktiviteter er ikke i strid med fredningsbestemmelserne. Endvidere skal HOFOR kunne servicere/oprense/ændre kanalen, der leder skyllevand fra værket til Søndersø, selvom kanalen er placeret inden for arealet for fredningsforslaget. HOFOR skal derudover have mulighed for at udlede vand til eksempelvis terræn ved servicering af borer, råvandsledninger mv. i forbindelse med renovering, håndtering af lækage mv.”

8. Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse

I afgørelsen har deltaget dommer Søren Seerup (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Merete Rasch-Christensen (udpeget af Furesø Kommune). Fredningsnævnets afgørelse er enstemmig.

Fredningsnævnet er enig med fredningsrejserne i, at det foreslåede areal er beskyttelsesværdigt, og at en naturfredning vil være et egnet middel til at sikre de hensyn, der er anført i fredningsforslagets formålsbestemmelse.

I forhold til *Naturstyrelsens* indsigelse bemærker fredningsnævnet, at det foreliggende fredningsforslag på saglig måde inddrager *Naturstyrelsens* arealer, der medvirker til at give fredningsarealet en relevant størrelse og afgrænsning. Særligt bemærkes, at fredningens østligste areal ville få karakter af en smal strimmel, hvis *Naturstyrelsens* areal ikke indgik. *Naturstyrelsens* indsigelse er derfor ikke taget til følge. Den af *Calum A/S* foreslåede præcisering er efter fredningsnævnets vurdering unødvendig, da fredningen ikke er til hinder for lokalplanen 122's realisering. *Thomas M. Skovs* indsigelse om plejeplanens udformning er efter fredningsnævnets vurdering ikke i tilstrækkeligt omfang imødekommet i fredningsforslaget. § 8, stk. 3, er derfor ændret i forhold til fredningsforslaget. Fredningsnævnet er i vidt omfang enig i de betragtninger, som er kommet fra HOFOR A/S. Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det på langt sigt kan være vanskeligt at forudse, hvilke ændringer i området, der vil være nødvendige som følge af vandindvindingsaktiviteterne, ligesom nævnet har lagt vægt på, at dispensationsansøgninger til vandindvindingsprojekter efter praksis i meget vidt omfang imødekommes. § 1 og 5 er derfor ændret i forhold til fredningsforslaget.

I øvrigt har fredningsnævnet i det væsentlige tiltrådt de af Danmarks Naturfredningsforening og Furesø Kommune foreslåede vilkår.

På den baggrund har fredningsnævnet fastsat følgende fredningsbestemmelser:

9. Fredningsbestemmelser

§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål

- at bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levedygtighederne for plante- og dyreliv,
- at sikre områdets landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og geologiske kvaliteter,
- at sikre og forbedre offentlighedens adgang,
- at sikre og udvikle områdets rekreative kvaliteter,
- at medvirke til at sikre Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser med hensyn til at beskytte naturen, og
- at sikre forsat drift og udvikling af vandindvindingsaktiviteter i området.

§ 2 Fredningsområdet

Fredningen afgrænses som vist på kortbilaget. Arealet er på 140,7 ha.

§ 3 Tilstandsændringer

Medmindre det er tilladt nedenfor, må der ikke

1. foretages terrænændringer
2. opføres bygninger eller tekniske anlæg
3. opgraves vilde planter
4. deponeres affald
5. gødskes, sprøjtes eller kalkes
6. tilskuds fodres, medmindre det tillades i en plejeplan
7. opsættes skilte uden tilsynsmyndighedens godkendelse.
8. tilplantes med flerårige, udsigtshæmmende afgrøder, herunder f.eks. juletræer og energipil.

Stk. 2 Eventuel genplantning skal ske med løvtræer og buske, der er naturligt forekommende på egnen.

Stk. 3 Der må alene opsættes almindelige landbrugshegn (trådhegn) til husdyrbrug. Hegnene skal holdes i jordfarver.

Stk. 4 Ændring af eksisterende stier eller anlæg af nye stier kan fastlægges i en plejeplan.

Stk. 5 Fredningen er ikke til hinder for etablering af de nødvendige foranstaltninger i forbindelse med pleje, anlæg af stier mv., f.eks. stenter, drikkeanlæg, fangfolde og lignende.

Stk. 6 Fredningen er ikke til hinder for etablering af læ- og foderhuse til græsningsdyrene efter plejemyndighedens godkendelse.

Stk. 7 Eksisterende bålplads på brandtomten efter Hjortøgård kan benyttes til Naturskoleformål eller til spejderformål.

Stk. 8 Nålebeplantning på matr.nr. 13^b og 13ⁱ Kr. Værløse skal afdrives ved hugstmodenhed. Der må ikke ske gentilplantning.

§ 4 Bestemmelser for Laanshøj

Inden for områder, der er omfattet af Lokalplan 122 for Laanshøj, gælder lokalplanens bestemmelser. Fredningen er ikke til hinder for lokalplanens realisering.

Stk. 2 Fredningen er ikke til hinder for, at vejtilslutningen fra Laanshøj Alle til Sandet (matr.nr. 89^a Kr. Værløse) kan ombygges af hensyn til trafikafviklingen i området.

§ 5 Vandindvindingsaktiviteter

Inden for områder, der er omfattet af lokalplan 131 for Søndersø Vandværk, gælder lokalplanens bestemmelser.

Stk. 2 Fredningen er ikke til hinder for, at vandindvinding kan ske som hidtil. Fredningen er ej heller til hinder for, at der kan opføres tekniske installationer, brønde, mindre pumpehuse, ledninger mv., som er nødvendige for den til enhver tid værende drift af Søndersø Vandværk. Endvidere kan der udføres ledningsarbejder på eksisterende ledningsanlæg samt andre over- og underjordiske tekniske anlæg (slambassiner, brønde, ventiler, bygværker, boringer, pejleboringer, adgangsveje mv.) De eksisterende, tekniske anlæg kan benyttes som hidtil, og almindelig drift kan opretholdes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende krav.

Stk. 3 Ved opførelse af nye bygninger, installationer m.v. skal det ved valg af beklædningsmaterialer og farver tilstræbes, at det opførte i videst muligt omfang falder naturligt ind i omgivelserne. Hvor det er muligt skal der tillige anvendes slørende beplantning.

§ 6 Bestemmelser for vestlige del af Søndersø

For Søndersø gælder de til enhver tid af Furesø Kommune vedtagne ordensbestemmelser for søen. Den del af søen, som er omfattet af fredningen, skal, uanset ordensbestemmelserne, fortsat fastholdes som en stillezone.

Stk. 2 Kano- og kajaksejlads er ikke tilladt inden for fredningen.

§ 7 Offentlighedens adgang

Offentlighedens adgangs- og opholdsret i området følger af de almindelige bestemmelser i gældende love.

Stk. 2 Området skal således holdes åbent og tilgængeligt for offentligheden. Dette omfatter også arealer, som er hegnede af hensyn til græssende dyr. Offentligheden har dog ikke adgang til de dele af matr.nr. 13^b, 13^c og 13ⁱ Kr. Værløse By, der er hegnede af hensyn til græssende dyr.

Stk. 3 Plejemyndigheden kan af hensyn til bevarelsen af plante- og dyrelivet fastsætte regler for begrænsning af offentlighedens færdsel i området.

§ 8 Naturpleje

Furesø Kommune er plejemyndighed for de privatejede arealer og egne arealer, og Naturstyrelsen er plejemyndighed for Miljø- og Fødevarerministeriets arealer.

Stk. 2 Plejemyndighederne skal udarbejde en plejeplan i overensstemmelse med fredningens formål. Den første plejeplan skal gælde for højst 5 år, de følgende for højst 10 år ad gangen.

Stk. 3 Plejeplanen kan indeholde bestemmelser om tilstandsændringer og andre foranstaltninger, der skønnes egnet til at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet eller findes hensigtsmæssige for at opretholde eller forbedre de landskabelige eller kulturhistoriske værdier. Plejeplanens vilkår vedrørende ejendomme tilhørende privatpersoner skal samles på ét sted i plejeplanen.

Stk. 4 Træplantning, træfældning, buskrydning, hegning, jordbearbejdning, tilsåning, afbrænding og nyplantning kan kun ske med tilladelse fra plejemyndigheden i henhold til en plejeplan.

Stk. 5 Plejemyndighederne gennemfører pleje til opfyldelse af fredningens formål i henhold til den til enhver tid gældende bekendtgørelse om pleje af fredede arealer og tilsyn, for tiden bekendtgørelse nr. 924 af 27. juni 2016.

Stk. 6 Forslag til plejeplan skal sendes til grundejerne, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening og Friluftsrådet, der skal have lejlighed til at udtale sig, inden plejeplanen vedtages.

§ 9 Ophævelse af eksisterende fredning

Fredningen af den nordøstlige del af Flyvestation Værløse og tilstødende arealer omkring Præstesø og Søndersø i Furesø kommune fra 2009 ophæves med gennemførelsen af nærværende fredning.

§ 10 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, jf. Naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

10. Erstatning

Samtidig med denne afgørelse har fredningsnævnet truffet særskilt afgørelse om erstatning.

Anne-Marie Wivel

Søren Holm Seerup

Merete Rasch-Christensen

11. Klagevejledning

Berettigede til klage over Fredningsnævnets afgørelse er ejere og brugere, der skal have denne afgørelse tilsendt, enhver, der under sagen har givet møde for Fredningsnævnet eller fremsat ønske om underretning om sagens afgørelse, statslige og kommunale myndigheder, hvis interesse berøres af forslaget samt organisationer mv., som antages at have en væsentlig interesse i fredningsforslaget.

Klage indgives skriftligt til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg, via e-boks eller almindelig brevpost, jf. også vejledningen på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenævnet/vejledning/>.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

12. Ejerfortegnelse

Lb.nr.	Matr.nr. Ejerlav	Ejer	Øn- skes fredet	Tidli- gere fre- det *)	Heraf omfattet af NBL's be- stemmelser om:			Heraf omfattet af		Sti/vej	Bemærkninger
					Søer, vandløb, moser, ferske enge og overdrev § 3 ca. ha	Søbe- skyt- telseslinje § 16 ca. ha	Skov- bygge- linje § 17 ca. ha	Fred- skovs- pligt ca. ha	Sten- og jorddi- ger, mu- seums- lovens § 29 ca. m		
1	Del af 3a Søndersø, Værløse Del af 1k " 7000a " 7000b " 25ac Kr. Værløse By, Vær- løse Del af 13am " Del af 7000o " 7000h Jonstrup Vang, Vær- løse	Furesø Kommune Stiager 2 3500 Værløse	54,21 8,12 0,15 0,10 0,38 9,70 2,50 <u>0,11</u> 75,17	12,86 6,71 0,06 0,38 9,60 2,50 <u>32,11</u>	53,40 2,04 0,32 7,43 0,40 <u>63,95</u>	17,00 7,64 0,10 5,35 1,72 <u>0,02</u> 31,83	0,02 0,15 0,10 7,56 1,13 <u>0,11</u> 9,07	5,41		630 130 <u>790</u>	Offentligt vejareal Offentligt vejareal Offentligt vejareal Offentligt vejareal
2	Del af 8 Kr. Værløse By, Værløse Del af 9a " 9d " Del af 10a Del af 10b " 10m " Del af 11a "	Naturstyrelsen Østsjælland Syvstjernen, Fægyden 2 3500 Værløse	4,22 0,30 0,83 1,60 0,83 0,25 <u>0,75</u> 8,78	 0,31 <u>0,36</u> 3,22	1,49 0,19 0,36 0,26 0,51 0,05 <u>0,36</u> 3,22	 0,32		49			
3	1a Søndersø, Værløse	HOFOR Vand Kø- benhavn A/S Øre- stad Boulevard 35 2300 København S	4,90		0,58	2,01	2,32	2,31		620	Offentlig tilgængelig sti

4	1g Søndersø, Værløse 10h Kr. Værløse By, Værløse 12a 12b " 12e " 12f " 89a " Del af 89b " Del af 4r Kr. Værløse By, Værløse Del af 10i " Del af 10k "	Calum A/S Strandvejen 3 9000 Aalborg	0,18 9,93 11,40 7,90 7,50 2,62 0,73 0,27 4,0 0,03 <u>0,37</u> 44,93	0,04 11,40 7,90 7,50 2,62 0,27 0,27 <u>29,73</u>	3,50 7,67 5,6 7,00 2,34 0,03 0,21 0,09 <u>26,35</u>	0,11 0,70 3,35 6,28 2,15 <u>8,43</u>	0,18 7,83 5,42 4,67 2,52 <u>20,62</u>			270 280 216 193 <u>959</u>	Offentlig tilgængelig sti Offentlig tilgængelig sti Offentlig tilgængelig sti Offentlig tilgængelig sti Privat vejareal
5	Del af 13b Kr. Værløse By, Værløse 13c " Del af 13i "	Thomas M. Skov Lundsdaal Kr. Værløsevej 107 3500 Værløse	1,98 3,02 <u>1,21</u> 6,21	1,81 3,02 <u>0,23</u> 5,06	1,66 1,10 <u>0,64</u> 3,40	1,65 2,52 <u>0,13</u> 4,30					
6	10I Kirke Værløse By	Grundejerforenin- gen Parcelhusene Lejrvej 181 3500 Værløse	0,57								
I alt			140,56	67,21	97,50	46,57	32,33	7,72	49	2369	

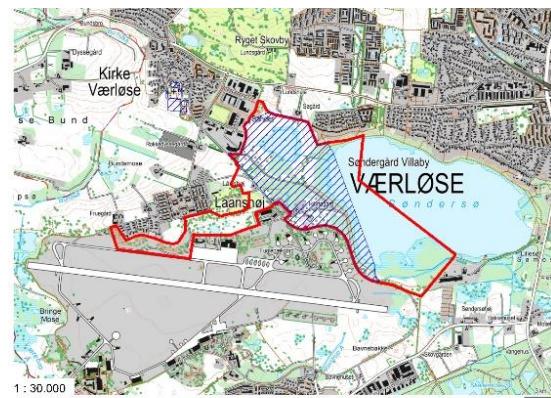
*ved Naturklagenævnets afgørelse af 6. maj 2009 om fredning af den sydøstlige del af Flyvestation Værløse og tilstødende arealer omkring Præstesø og Søndersø.

KORT >

Signaturforklaring

- Fredningsgrænse
- §3 Overdrev
- §3 Mose
- §3 Hede
- §3 Eng
- §3 Sø
- Skov
- Fredskov
- Nælebeplantning
- Hus med have / gårdsplads
- Lokalplanområde LP122
- Lokalplanområde LP 131 Sønderse Vandværk
- Eksisterende sti
- Ejerslagsgrænse
- Levende hegn
- Vandløb
- Beskyttet sten- og jorddige
- Fugletårn
- Gravhøj
- Henviisning til areal- og lodsejerliste

1: 30.000
 Ny fredningsgrænse
 Eksisterende fredning
 Kortbilag 1

Fredningskort Præstesø, Laanshøj og del af Sønderløse

Del af
 Kirke Værløse By, Værløse
 Sønderløse, Værløse
 Jonstrup Vang, Værløse

Furesø Kommune
 Region Hovedstaden

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.:

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 20122842

Furesø Kommune
Att.: Biolog Mette Juel Furu

Via e-post: mjf@furesoe.dk

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-12-2021

Den 8. august 2021

Præstesø – Opførelse af fugletårn

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til at opføre et fugletårn på ejendommen matr.nr. 12e, Kirke Værløse By, Værløse, beliggende ved Præstesø.

Det er i ansøgningen oplyst, at der er et eksisterende fugletårn på matriklen. Tårnet hælder, da pælene er sunket i den ene side. Platformen har i dag plads til max. 2-3 personer ad gangen. Det eksisterende fugletårn ønskes nedrevet og erstattet med et nyt tårn med en større platform.

Der er søgt om tilladelse til opførelse af et fugletårn på samme placering som det eksisterende. Det ansøgte fugletårn opføres i lærk med bærende egestolper banket ned til fast bund. Tårnets dimensioner er 4,5 m x 3,5 m med en højere bagvæg, som skjuler silhuetter, når man sidder ned. Tårnets samlede højde er ca. 4,5 m. Platformen er ca. 3,3 m over terræn, og dertil kommer rækværk på 1,2 m. På bagvæggen øges højden på rækværket med ca. 40 cm. Der etableres en bänk langs den bagerste væg, og tårnet er uden tag. En lige trappe fører op til platformen.

Den nærmere placering fremgår af følgende luftfoto:

Fredningsforhold

Det ansøgte ønskes etableres på et areal omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 06-05-2009 om fredning af den nordøstlige del af Flyvestation Værløse og tilstødende arealer omkring Præstesø og Søndersø i Furesø Kommune.

Det fremgår af denne afgørelse blandt andet:

§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål:

- at bevare og forbedre levedmulighederne for plante- og dyreliv
- at sikre områdets landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og geologiske kvaliteter
- at sikre og forbedre offentlighedens adgang
- at sikre og udvikle områdets rekreative kvaliteter.

§ 3 Tilstandsændringer

Med mindre det er tilladt nedenfor, må der ikke

1. foretages terrænændringer
2. opføres bygninger
3. opgraves vilde planter
4. deponeres affald
5. gødskes, sprøjtes eller kalkes
6. tilskudsfordres, med mindre det tillades i en plejeplan
7. opsættes skilte uden tilsynsmyndighedens godkendelse.

Eventuel genplantning skal ske med løvtræer, der er naturligt forekommende på egnen.

Der skal ske en oprydning på arealet, herunder - efter aftale med ejeren - fjernelse af overflødige bygninger og tekniske anlæg, efter tilsynsmyndighedens nærmere bestemmelse. Arbejdet udføres af Furesø kommune uden udgift for ejeren.

Fredningen er ikke til hinder for, at vandindvinding kan ske som hidtil.

Området er tillige omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 25-04-2019 om fredning af Præstesø, Laanshøj og del af Søndersø. Denne fredning er påklaget og endnu ikke endelig stadfæstet.

Det fremgår af denne fredning blandt andet:

”§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål – at bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levedmulighederne for plante- og dyreliv, – at sikre områdets landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og geologiske kvaliteter, – at sikre og forbedre offentlighedens adgang, – at sikre og udvikle

områdets rekreative kvaliteter, – at medvirke til at sikre Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser med hensyn til at beskytte naturen, og – at sikre forsæt drift og udvikling af vandindvindingsaktiviteter i området.

...

§ 3 Tilstandsændringer

Medmindre det er tilladt nedenfor, må der ikke

1. foretages terrænændringer
2. opføres bygninger eller tekniske anlæg
3. opgraves vilde planter
4. deponeres affald
5. gødskes, sprøjtes eller kalkes
6. tilskuds fodres, medmindre det tillades i en plejeplan
7. opsættes skilte uden tilsynsmyndighedens godkendelse.
8. tilplantes med flerårige, udsigtshæmmende afgrøder, herunder f.eks. juletræer og energipil. (...)"

Internationale naturbeskyttelsesområder

Miljøstyrelsen har vurderet det ansøgte i forhold til habitatdirektivets bilag IV og vurderer, at det ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 3 eller ødelægge plantearter nævnt i naturbeskyttelseslovens bilag 5.

Det ansøgte er ikke beliggende i et Natura 2000-område, og Miljøstyrelsen vurderer, at det ikke kan påvirke nærliggende Natura 2000-områder.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Kommunes fredningstilsyn har vurderet, at det ansøgte fugletårn ikke påvirker det omgivende landskab negativt. Kommunen lægger bl.a. vægt på, at der i dag findes et eksisterende fugletårn på samme placering som det ansøgte.

Kommunen finder desuden, at opførelse af et fugletårn med henblik på at forbedre adgangen til det bynære naturområde er i overensstemmelse med fredningens formål, og vil bidrage til en øget naturværdi og rekreativ udnyttelse af området.

Fredningsnævnet har ikke modtaget indsigelser over for det ansøgte.

I afgørelsen har deltaget dommer Ulrik Finn Jørgensen (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Lene Bjerre Herdel (udpeget af Furesø Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at fugletårnet vil fremme fredningens formål, som blandt andet er at sikre og forbedre offentlighedens adgang til området.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er desuden fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Ulrik Finn Jørgensen
fomand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Furesø Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18B
3400 Hillerød
Tlf. 20122842

Furesø Kommune
Att.: Planlægger Lene Vestermann

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-11-2021

Via e-post: lves@furesoe.dk

Den 22. august 2021

Præstesø – Etablering af vandhul ved Søndersø

Over for fredningsnævnet er der ansøgt om dispensation til at etablere et vandhul mellem Præstesø og Søndersø på ejendommen matr.nr. 1k Søndersø, Værløse. Det ansøgte projekt omfatter etablering af et vandhul på ca. 250-300 m² med henblik på at forbedre forholdene for dyre- og plantelivet. Det forventes, at vandhullet kan blive ynglested for padder. Vandhullet ønskes etableret med skrånende brinker, der har en hældning på mellem 1:3 og 1:5. Vandhullets dybde bliver maksimalt 1,5 m under terræn. Der vil skulle foretages mindre terrænregulering både i forbindelse med etableringen af selve vandhullet, men også fordi det afgravede materiale (estimeret ca. 125 m³) ønskes spredt inden for det fredede område i et maksimalt 50 cm tykt lag.

Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende luftfoto:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det ansøgte ønskes etableres på et areal omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 06-05-2009 om fredning af den nordøstlige del af Flyvestation Værløse og tilstødende arealer omkring Præstesø og Søndersø i Furesø Kommune.

Det fremgår af denne afgørelse blandt andet:

§ 1 Fredningens formål

Det er fredningens formål:

- at bevare og forbedre levedmulighederne for plante- og dyreliv
- at sikre områdets landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og geologiske kvaliteter
- at sikre og forbedre offentlighedens adgang
- at sikre og udvikle områdets rekreative kvaliteter.

§ 3 Tilstandsændringer

Med mindre det er tilladt nedenfor, må der ikke

1. foretages terrænændringer
2. opføres bygninger
3. opgraves vilde planter
4. deponeres affald
5. gødskes, sprøjtes eller kalkes
6. tilskuds fodres, med mindre det tillades i en plejeplan
7. opsættes skilte uden tilsynsmyndighedens godkendelse.

Eventuel genplantning skal ske med løvtræer, der er naturligt forekommende på egnen.

Der skal ske en oprydning på arealet, herunder - efter aftale med ejeren - fjernelse af overflødige bygninger og tekniske anlæg, efter tilsynsmyndighedens nærmere bestemmelse. Arbejdet udføres af Furesø kommune uden udgift for ejeren.

Fredningen er ikke til hinder for, at vandindvinding kan ske som hidtil.

Området er tillige omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 25-04-2019 om fredning af Præstesø, Laanshøj og del af Søndersø. Denne fredning er endnu ikke endelig stadfæstet.

Det fremgår af denne fredning blandt andet:

”§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål – at bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levedmulighederne for plante- og dyreliv, – at sikre områdets landskabelige, biologiske, kulturhistoriske

og geologiske kvaliteter, – at sikre og forbedre offentlighedens adgang, – at sikre og udvikle områdets rekreative kvaliteter, – at medvirke til at sikre Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser med hensyn til at beskytte naturen, og – at sikre forsat drift og udvikling af vandindvindingsaktiviteter i området.

...

§ 3 Tilstandsændringer

Medmindre det er tilladt nedenfor, må der ikke

1. foretages terrænændringer
2. opføres bygninger eller tekniske anlæg
3. opgraves vilde planter
4. deponeres affald
5. gødskes, sprøjtes eller kalkes
6. tilskudsfordres, medmindre det tillades i en plejeplan
7. opsættes skilte uden tilsynsmyndighedens godkendelse.
8. tilplantes med flerårige, udsigtshæmmende afgrøder, herunder f.eks. juletræer og energipil. (...)"

Internationale naturbeskyttelsesområder

Miljøstyrelsen har oplyst, at det ansøgte ikke er beliggende i et Natura 2000-område, og Miljøstyrelsen vurderer, at det ikke kan påvirke nærliggende Natura 2000-områder.

Furesø Kommune har oplyst, at Præstesø med omgivende arealer er et kendt levested for spidssnudet frø. Arten er observeret i et vandhul nord for lokaliteten for det nye vandhul samt i Præstesø. Selve projektområdet for etableringen af et nyt vandhul rummer ikke eksisterende levesteder for padder, og projektet vil derfor ikke medføre forringelse eller ødelæggelse af levesteder for spidssnudet frø eller andre arter af padder. Der er observeret adskillige arter af flagermus i området, men projektet indebærer ikke fældning af træer, og det er Furesø Kommunes vurdering, at flagermus ikke påvirkes af projektet. Furesø Kommune har ikke kendskab til forekomst af andre bilag IV-arter inden for området, og det er kommunens vurdering at projektområdet ikke rummer levesteder for beskyttede arter.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Furesø Kommune har som fredningstilsyn udtalt, at der med den foreslåede terrænregulering, hvor afgravet materiale ønskes spredt i området, er tale om et beskedent tiltag, der ikke vil påvirke landskabet negativt eller på anden måde være i strid med fredningens formål. Kommunen har i den forbindelse lagt vægt på, at der maksimalt vil ske terrænregulering i området på op til 50 cm, og at det afgravede materiale ikke spredes på arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Furesø Kommune finder desuden, at etablering af et vandhul med henblik på at forbedre forholdene for dyre- og planteliv er i overensstemmelse med fredningens formål, og vil bidrage til en øget naturværdi og rekreativ udnyttelse af området. Kommunen har også lagt vægt på, at det ansøgte ses at være i overensstemmelse med den plejeplan, der er vedtaget for området.

Fredningsnævnet har ikke modtaget indsigelser over for det ansøgte.

I afgørelsen har deltaget dommer Ulrik Finn Jørgensen (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Lene Bjerre Herdel (udpeget af Furesø Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til udførelse af projektet.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at projektet vil fremme forholdene for dyre- og planteliv og dermed er i overensstemmelse med fredningens formål.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er desuden fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Ulrik Finn Jørgensen
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Furesø Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Furesø Kommune
Att.: Lene Vestermann

Via e-post: lves@furesoe.dk

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18b
3400 Hillerød
Tlf. 20 12 28 42

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-43-2022

Den. 12. marts 2023

Fredning: Præstesø, Laanshøj og del af Søndersø - Projekt: Klatrestammer Værløse

Over for fredningsnævnet har Naturstøttestpunkt Hjortøgaard ved formand Ulrick Moos ansøgt om dispensation til at opstille to klatrestammer på ejendommen matr.nr 12a Kirke Værløse By, Værløse, beliggende Lejrvej 49, 3500 Værløse.

Det fremgår af Furesø Kommunes fremsendelsesskrivelse blandt andet:

Naturstøttestpunkt Hjortøgaard holder til på Lejrvej 49, hvor foreningen har et lokale i bygning 77.

Bygning 77 og det omkringliggende område benyttes af foreningen som ramme for besøgs- og formidlingsvirksomhed for områdets naturoplevelser. Foreningen har til formål at fremme ekstensiv rekreativ udnyttelse af naturområdet omkring Præstesø, Søndersø og Flyvestationen. ...

Naturstøttestpunktet anvendes bredt af både børnehaver, skoleklasser og spejdere m.v. Lokalet i bygning 77 anvendes bl.a. til "klasseværelse" i forbindelse med ude-/naturskolen. I området findes også andre anlæg til naturstøttestpunktet, herunder Vingen, som er en bygning med en multifunktionel anvendelse til bl.a. undervisningspunkt, madpakkehus, tribune m.v. Til naturstøttestpunktet hører også en åben bålhytte på 48 m² og en cirkulær bænkkonstruktion uden overdækning til undervisningsbrug. Bålhytten og bænkkonstruktionen er behandlet af fredningsnævnet under FRS nr. 64/2014. Endelig er der andre mindre anlæg som borde/bænke, infostander m.v. Se kommunens vedlagt oversigtskort.

Naturstøttestpunkt Hjortøgaard har nu ansøgt om tilladelse til at opstille to klatre-/egestammer med en længde på ca. 4 m. Stammerne monteres i huller og nedgraves i en dybde på ca. 1 m. Dermed får stammerne en højde på 3 m over jorden. På stammerne monteres klatregreb.

De to klatrestammer skal supplere og understøtte de nuværende aktiviteter på stedet, nærmere specifikt er de tænkt til de lidt større børn som besøger området i forbindelse med ude-/naturskolen.

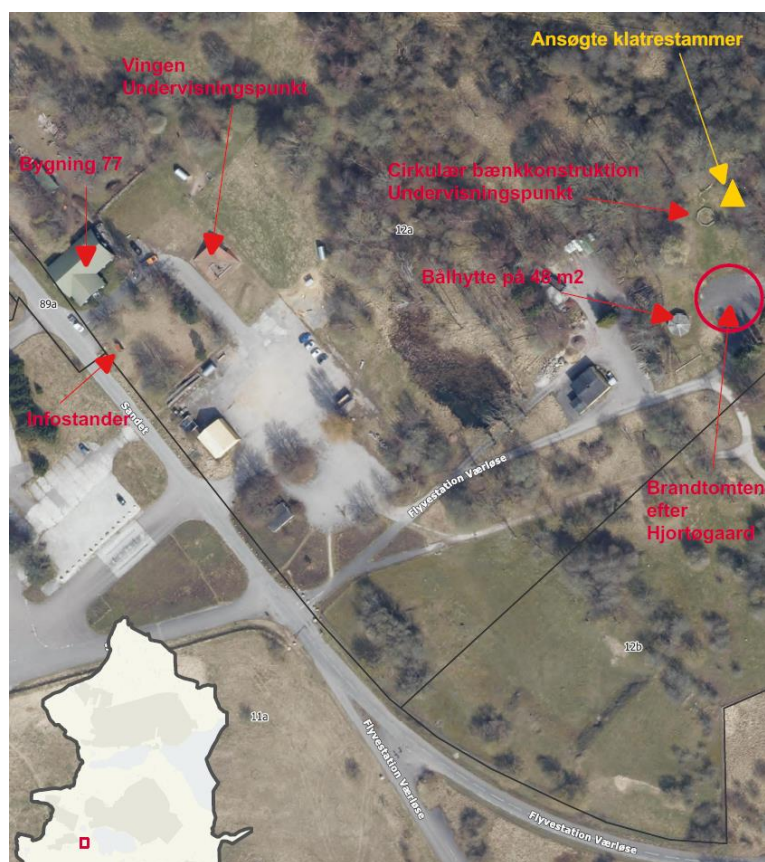
Placeringen af de to klatrestammer er umiddelbart nordøst for den cirkulære bænkkonstruktion og ca. 40-45 m fra bålhytten, som begge er placeret ved

brandtomten efter Hjortøgaard.

Ansøgningen er vedlagt følgende modelfoto:

Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet. Den nærmere placering fremgår af følgende luftfoto:

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 25. april 2019 om fredning af Præstesø, Laanshøj og del af Søndersø.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål

- at bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levedulighederne for plante- og dyreliv,
- at sikre områdets landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og geologiske kvaliteter,
- at sikre og forbedre offentlighedens adgang,
- at sikre og udvikle områdets rekreative kvaliteter,
- at medvirke til at sikre Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser med hensyn til at beskytte naturen, og
- at sikre forsat drift og udvikling af vandindvindingsaktiviteter i området.

...

§ 3 Tilstandsændringer

Medmindre det er tilladt nedenfor, må der ikke

1. ...
2. opføres bygninger eller tekniske anlæg

...

Internationale naturbeskyttelsesområder

Furesø Kommune har udtalt:

Det nærmeste Natura 2000-område er habitatområde N139 Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov, der ligger ca. 1,8 km væk. Furesø Kommunen vurderer, at det ansøgte ikke vil påvirke arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget for habitatområdet, da opstillingen af klatrestammerne kun vil berøre den ansøgte matrikel og kun i helt lokalt omfang.

Der er registreret mange flagermus i området, og der er mange ældre træer, som kan være yngle- og rasteområder for flagermus. Det ansøgte indebærer ikke fældning af større træer. Kommunen har ikke kendskab til, at der findes andre bilag IV-arter i området, og det er kommunens vurdering, at opstilling af klatrestammerne det pågældende sted i sig selv ikke kan forringe eller ødelægge yngle- eller rasteområder for beskyttede arter.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Furesø Kommunes fredningstilsyn har udtalt:

Matr.nr. 12a Kirke Værløse By, Værløse er ... omfattet af fredningen vedrørende Præstesø, Laanshøj og del af Søndersø, der bl.a. har til formål at bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levedemulighederne for plante- og dyreliv, at sikre områdets landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og geologiske kvaliteter, at sikre og forbedre offentlighedens adgang, og at sikre og udvikle områdets rekreative kvaliteter.

Fredningens § 3 om Tilstandsændringer har bl.a. forbud mod at opføre bygninger eller tekniske anlæg (§ 3, stk. 1, nr. 3).

Det fremgår videre af fredningens § 3, stk. 7, at den eksisterende bålplads på brandtomten efter Hjortøgaard kan benyttes til Naturskoleformål eller spejderformål.

Furesø Kommune forstår fredningens bestemmelser således, at fredningens forbud mod at opføre bygninger og tekniske anlæg også må omfatte bebyggelseslignende anlæg som legepladser – især hvis der er tale om legeredskaber af en vis størrelse.

I den konkrete sag ønsker Naturstøttepunkt Hjortøgaard at opstille to lidt større legeredskaber, nærmere bestemt to klatrestammer som har en højde på 3 m. Som følge af legeredskabernes størrelse, er det kommunens vurdering, at klatrestammerne kræver fredningsnævnets dispensation fra fredningen.

Kommunen finder efter en samlet vurdering, at legeredskaberne med den ansøgte placering og udformning ikke vil virke markant i det fredede landskab. Kommunen lægger i den forbindelse vægt på, at klatrestammerne placeres i tilknytning til eksisterende anlæg ved brandtomten efter Hjortøgaard. Klatrestammerne ønskes desuden opført i naturmaterialer (træ).

Endelig lægger kommunen vægt på, at klatrestammerne skal anvendes af børn, som besøger området i forbindelse med de aktiviteter, som Naturstøttepunkt Hjortøgaard tilbyder, dvs. naturformidling og naturskoleaktiviteter.

På den baggrund har kommunen ingen indvendinger mod, at der gives tilladelse til det ansøgte.

Der er ikke kommet indsigelser mod projektet.

I afgørelsen har deltaget dommer Ulrik Finn Jørgensen (formand), Anne-Marie Wivel (udpeget af miljøministeren) og Lene Bjerre Herdel (udpeget af Furesø Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til det ansøgte.

Fredningsnævnet har lagt vægt på, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, herunder at klatrestammerne ikke påvirker områdets landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og geologiske kvaliteter.

Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at det ansøgte er med til at sikre og udvikle områdets rekreative kvaliteter. Fredningsnævnet har videre lagt vægt på, at klatrestammerne fremstår som

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Ulrik Finn Jørgensen
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Naturstøttepunkt Hjortøgaard, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets

hjemmeside www.naevnehus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varer tager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnehus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevnehus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

FREDNINGSNÆVNET FOR KØBENHAVN

Furesø Kommune
Att.: Mette Juel Furu

Via e-post: furesoe@furesoe.dk

Retten i Hillerød
Sdr. Jernbanevej 18b
3400 Hillerød
Tlf. 20 12 28 42

kobenhavn@fredningsnaevn.dk
www.fredningsnaevn.dk
FN-KBH-54-2024

Den 24. marts 2025

Fredning: Præstesø, Laanshøj og del af Søndersø - **Projekt:** Kloakpumpestation ved Søndersø

Over for fredningsnævnet har Novafos A/S og Novafos Spildevand Furesø A/S med fuldmagt fra ejeren af området, Furesø Kommune, ansøgt om dispensation til fornyelse af kloakpumpestation på matr.nr. 12e og 12f, Kirke Værløse By, Værløse, beliggende mellem Præstesø og Søndersø.

Det fremgår af kommunens fremsendelsesskrivelse blandt andet:

Eksisterende forhold

Der er ansøgt om fornyelse af den eksisterende kloakpumpestation, som pumper spildevand til Måløv Renseanlæg fra oplandet i Egedal og Furesø Kommuner.

Den eksisterende pumpestation består af brønde med dæksel i terræn, et højt skur, et opbevaringsskur i lav højde, samt en regnvandsmåler. Skurene er i mørke farver og det store skur har bevoksning på taget.

Den eksisterende pumpestation blev etableret før fredningen trådte i kraft.

Det ansøgte projekt

Der ansøges om opførelse af en ny pumpestation til delvis erstatning for den eksisterende. Den nye pumpestation placeres i forlængelse af den eksisterende, og består af dæksler i terræn og et elskab med dimension 3 x ½ m, højde på 1,4 m. Der etableres græsarmering omkring brøndene og det eksisterende hegn omlægges.

Den eksisterende pumpestation nedrives, bortset fra opbevaringsskuret i lav højde.

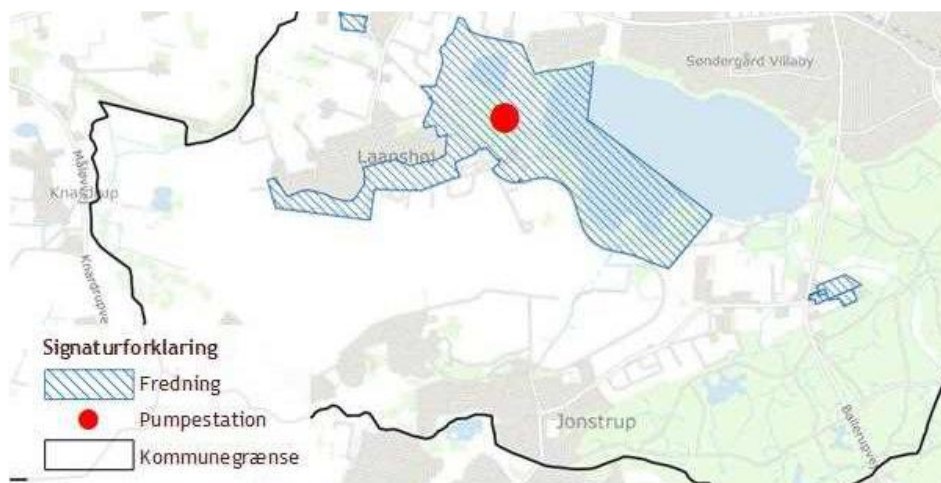
I forbindelse med anlægsarbejdet af pumpestationen skal der etableres en oplagsplads/arbejdsarealer med plads til maskiner, materialer og en 21" container. Oplagspladsen, og dertilhørende maskiner, materialer og container, forventes at være i området i ca. 3 måneder. Arealet, hvorpå oplagspladsen skal etableres, fremgår af figur 9 i vedlagte ansøgning. Oplagspladsen etableres delvist inden for § 3-beskyttet område.

Fornyelse af den eksisterende kloakpumpestation er en del af et større projekt, hvor den afskærende kloakledning fra Laanshøj, Kirke Værløse og Dalsø Park omlægges over Flyvestation Værløse, hvor der også placeres en ny pumpestation. Omlægning af ledning og opførelse af ny pumpestation på flyvestationen er uden for det fredede område.

Fremtidige forhold

Med opførelse af den nye pumpestation vil der i området være tre brønde med dæksler, et elskab (3 x 1/2 m med højde på 1,4 m) og græsarmering. Der vil derudover være et eksisterende opbevaringskur i lav højde. De fremtidige forhold fremgår af figur 7 i vedlagte ansøgning.

Placeringen af det ansøgte fremgår af følgende kort:

Den mere præcise placering fremgår af følgende:

Ansøgningen er vedlagt et foto af den nuværende pumpestation:

Og fotos af en pumpestation svarende til den ansøgte:

Det fremgår af ansøgningen blandt andet, at der i forbindelse med etableringen af den nye pumpestation skal beskæres træer efter aftale med Furesø Kommune, ligesom der fjernes en stor busk / lille træ.

Projektet er nærmere beskrevet i det materiale, der er sendt til fredningsnævnet.

Sagens oplysninger

Fredningsforhold

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Fredningsnævnet for Københavns afgørelse af 25. april 2019 om fredning af Præstesø, Laanshøj og del af Søndersø.

Af fredningsbestemmelserne fremgår blandt andet følgende:

§ 1 Fredningens formål

Fredningen har til formål

- at bevare og forbedre områdets naturværdier, herunder levedygtighederne for plante- og dyreliv,
- at sikre områdets landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og geologiske kvaliteter,
- at sikre og forbedre offentlighedens adgang,
- at sikre og udvikle områdets rekreative kvaliteter,
- at medvirke til at sikre Danmarks internationale traktatmæssige forpligtelser med hensyn til at beskytte naturen, og
- at sikre forsat drift og udvikling af vandindvindingsaktiviteter i området.

.....

§ 3 Tilstandsændringer

Medmindre det er tilladt nedenfor, må der ikke

...

2. opføres bygninger eller tekniske anlæg

.....

Internationale naturbeskyttelsesområder

Furesø Kommunen har oplyst:

Projektområdet ligger ca. 1,5 km fra nærmeste Natura 2000-område N139: Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov, som udgør habitatområde H123 og fuglebeskyttelsesområde F109.

Der er registreret flere arter af flagermus i området mellem Præstesø og Søndersø, blandt andet dværg-, brun-, syd- og troldflagermus. Der er tidligere registreret spidssnudet frø syd for Præstesø, blandt andet ved fugletårnet ca. 230 m fra projektområdet. Der er tidligere registreret stor vandsalamander ca. 260 m sydvest for projektområdet.

Envidan har efterfølgende for ansøgeren på foranledning af Fredningsnævnet udarbejdet en væsentlighedsvurdering i forhold til bilag IV arter, hvor konklusionen er:

Væsentlighedsvurdering (vedr. spidssnudet frø)

Spidssnudet frø er blevet observeret i og ved Præstesø, ca. 180 meter nordvest for anlægsområdet ved Pumpestation Søndersø, og vurderes at yngle i den gamle pumpesø mellem Søndersø og Præstesø. Derfor væsentlighedsvurderes den. Det vurderes sandsynligt, at moseområdet syd for søen er en del af Spidssnudet frø levested, men det tørre område omkring anlægsprojektet er ikke levested for arten, og det afvises, at hverken levesteder, raste- eller ynglelokaliteter for Spidssnudet frø påvirkes negativt ved drift af pumpestationen med ledningsnet og brønde.

For anlægsfasen kan det også afvises, at der påvirkes raste- eller ynglelokaliteter, men på grund af artens vandringsmønster kan det ikke afvises, at der er risiko for utilsigtede individdrab, hvis anlægsarbejdet foregår om foråret. Alternativt kan der opsættes paddehegn omkring byggepladserne.

.....

Væsentlighedsvurdering (vedr. flagermus)

Der er registreret i alt 8 arter flagermus indenfor hhv. 2 km og 6 km radius fra

pumpestation Søndersø. 6 km radius er valgt af forsigtighedshensyn for at medtage registreringer af flagermusarter, der under fouragering eller bevægelse mellem dag- og natkvarterer flytter sig adskillige km. I alt er der 103 registreringer, hvor de hyppigste er Troid- og Dværgflagermus efterfulgt af Brun- og Sydflagermus.

Det vurderes, at projektområdet er velegnet som fourageringsområde for de fleste af arterne på grund af gode ledelinjer til både vand og områder med raste- og ynglelokaliteter. Det vurderes derimod, at projektområdet ikke er velegnet til raste og ynglelokalitet for de registrerede arter, da projektområdet ikke rummer gamle træer eller bygninger, og der i øvrigt kun fældes et mindre og bekæres to mindre træer, der ikke er velegnede til flagermus I anlægsfasen kan der optræde impulsstøj fra spunsning, der potentielt kan udgøre en forstyrrelse for lokale bestande af flagermus, men det vurderes, at der ikke er nøglehabitater for flagermus i eller omkring projektområdet. Projektets påvirkning af flagermusarterne vurderes som meget lav også i driftsfasen, da arealanvendelsen i hele området ikke ændres med den nye pumpestation og de nye ledningstraceer.

På dette grundlag vurderes projektforslaget ikke at påvirke hverken yngle- og rasteområder, eller fødesøgningsområder med særlig betydning for bestanden af flagermusarter. Det vurderes usandsynligt, at projektforslaget forårsager tab af individer.

.....

Konklusionen på væsentlighedsvurderingen for Bilag IV arter (generelt) er, at projektet vurderes ikke at have en væsentlig negativ påvirkning på de relevante Bilag IV arter, hverken i forhold til levesteder, yngle- eller rasteområder. Det vurderes endvidere usandsynligt, at der i forbindelse med projektet vil forekomme tab af Bilag IV individer, bortset fra Spidssnudet Frø, hvor der skal overvejes afværgeforanstaltninger eller planlægge anlægsfasen til vinterhalvåret.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har ikke foretaget besigtigelse.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Miljøstyrelsen, der yder teknisk bistand til fredningsnævnet, og hos Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og DOF

Kommunes fredningstilsyn har udtalt:

Som redegjort ovenfor ansøges der om fornyelse af eksisterende pumpestation, hvilket indebærer en delvis nedrivning og opførelse af nyt anlæg. Af fredningens § 3 fremgår det, at der er forbud mod opførelse af bygninger og tekniske anlæg.

Det er Furesø Kommunes vurdering, at det ansøgte ikke påvirker det omgivende landskab negativt. Kommunen lægger blandt andet vægt på, at den nye pumpestation opføres i tilknytning til den eksisterende, som delvist nedrives. Derudover opføres den nye pumpestation med en max. højde på 1,4 m, og erstatter den eksisterende, som er væsentlig højere. Den nye pumpestation vil derfor syne mindre markant i landskabet.

Kommunen lægger også vægt på, at fornyelse af pumpestationen er nødvendigt for at forbedre forsyningssikkerheden i området.

Kommunen har overvejet om oplagsplads/arbejdsarealer er af midlertidig karakter, der ikke kræver myndighedstilladelse. Kommunen finder imidlertid ikke at det er tilfældet, da arbejdet skal foregå mere end 6 uger, der normalt er grænsen for hvornår noget har en midlertidig karakter. Oplagspladsen/arbejdsarealerne med tilhørende maskiner, materialer og container skal fungere i ca. 3 måneder.

Kommunen finder efter en samlet vurdering, at fornyelse af pumpestationen og dertil hørende oplagsplads/arbejdsarealer med den ansøgte placering og udformning ikke vil virke markant i det fredede landskab. På den baggrund har kommunen ingen indvendinger mod, at der gives tilladelse til det ansøgte.

Fredningsnævnet har ikke modtaget indsigelser over for det ansøgte.

I afgørelsen har deltaget dommer Ulrik Finn Jørgensen (formand), Vibeke Preisler (udpeget af miljøministeren) og Lene Bjerre Herdel (udpeget af Furesø Kommune).

Afgørelsen er truffet i enighed.

Fredningsnævnets afgørelse

I medfør af § 50, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven meddeler nævnet herved dispensation til etablering af den nye pumpestation herunder til den ansøgte oplagsplads i anlægsfasen på vilkår, at der foretages afværgeforanstaltninger i forhold til Spidssnudet Frø, eller anlægsfasen placeres i vinterhalvåret:

Nævnet finder, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, som er at bevare og forbedre områdets naturværdier samt landskabelige, biologiske, kulturhistoriske og geologiske kvaliteter.

Nævnet har videre lagt vægt på, at det ansøgte ikke påvirker det omgivende landskab negativt navnlig i betragtning af, at den eksisterende pumpestation samtidig fjernes.

Det er fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke indebærer, at der i noget internationalt naturbeskyttelsesområde sker en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelige forstyrrelser af arter som området er udpeget for. Det er endvidere fredningsnævnets vurdering, at det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til naturbeskyttelsesloven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven. Nævnet har i den forbindelse navnlig lagt vægt på den af Envidan udarbejdede væsentlighedsvurdering.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis ikke den er udnyttet inden 3 år.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen fritager ikke ansøger for at søge tilladelse efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

Der henvises i øvrigt til klagevejledningen, der er trykt nedenfor.

Med venlig hilsen

Ulrik Finn Jørgensen
formand

Andre modtagere af denne afgørelse

Kopi af denne afgørelse er sendt til Miljøstyrelsen, Envidan v/ Nikolaj F. Rasmussen, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar

2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.